

KODEKS ETYCZNO-ZAWODOWY POLSKIEGO TOWARZYSTWA PSYCHOTERAPII STOSOWANEJ

Wstęp

1. Standardy etyczne zawarte w kodeksie służą ochronie pacjentów przed nieetycznymi praktykami psychoterapeutów oraz osób będących w trakcie szkolenia zawodowego i zajmujących się psychoterapią.
2. Stanowią podstawę skarg i/lub procedur odwoławczych adresowanych do PTPS.
3. Prawo składania skarg i odwołań przysługuje pacjentowi, który jest uczestnikiem dowolnej formy terapii oraz własnego doświadczenia rozwojowego.
4. Standardy etyczne zawarte w kodeksie odnoszą się do działań zawodowych psychoterapeuty i osób szkolących się w tej profesji bezpośrednio związanych z uprawianiem psychoterapii.

Zasady szczególne (znajdują zastosowanie dla psychoterapeutów oraz analogicznie dla psychoterapeutów w trakcie szkolenia, konsultantów i doradców świadczących usługi psychologiczne zrzeczonych w PTPS. W zależności od rodzaju świadczonych usług zastosowanie znajdują terminy: psychoterapeuta-pacjent-psychoterapia bądź konsultant-klient-konsultacje)

I. Odpowiedzialność psychoterapeutów i osób udzielających porad psychologicznych zrzeczonych w PTPS.

- 1.1. Psychoterapeuta może posługiwać się tym tytułem pod warunkiem, że jest to zgodne z polskim prawem.
- 1.2. Psychoterapeuta ma swobodę w stosowaniu metod i narzędzi psychoterapeutycznych służących leczeniu i konsultacjom zgodnie ze swoim sumieniem i kwalifikacjami oraz w oparciu o współczesne badania naukowe oraz psychologiczne i psychoterapeutyczne i wiedzę dostępną w literaturze fachowej.
- 1.3. Psychoterapeuta jest świadomy swojego światopoglądu, poglądów religijnych, systemu przekonań, wartości, potrzeb i osobistych ograniczeń, które wpływają na jego pracę z pacjentami.
- 1.4. Jeśli osobiste problemy, konflikty i ograniczenia psychoterapeuty wpływają na jego działalność zawodową, wówczas jest on zobowiązany do własnej psychoterapii lub skierowania pacjenta do innego specjalisty.

1.5. Psychoterapeuta nie może używać naukowo niepotwierdzonych teorii i metod oddziaływania psychologicznego.

1.6. Metody, narzędzia i techniki stosowane przez psychoterapeutę powinny służyć wyłącznie celom terapeutycznym oraz osobistemu rozwojowi klienta.

II. Przeciwdziałanie dyskryminacji i dokonywaniu ocen

2.1. W swojej działalności zawodowej psychoterapeuta respektuje prawo innych osób do posiadania wartości, poglądów i przekonań różniących się od jego własnych.

2.2. Wartości religijne, duchowe, ezoteryczne mogą być przedmiotem psychoterapii, jednak psychoterapeuta powinien być wobec nich tolerancyjny i nieoceniający.

2.3. Psychoterapeuta nie może dyskryminować pacjenta ze względu na wiek, płeć, rasę, narodowość, przekonania religijne, orientację seksualną, niepełnosprawność, światopogląd, język, status społeczno-ekonomiczny itp.

III. Poufność/tajemnica zawodowa

3.1 Psychoterapeuta jest zobowiązany do przestrzegania poufności w odniesieniu do wszelkich informacji uzyskanych w trakcie pracy psychoterapeutycznej z pacjentem.

3.2 Jeśli zachodzą okoliczności ograniczające możliwość zachowania tajemnicy zawodowej, psychoterapeuta jest zobowiązany poinformować o tym pacjenta przed rozpoczęciem z nim pracy.

3.3. Psychoterapeuta omawia poufne informacje dotyczące pacjenta w procesie diagnozy, leczenia i poradnictwa z innymi specjalistami tylko w niezbędnym zakresie i/lub na superwizjach.

3.4. Dokonywanie zapisów na jakichkolwiek nośnikach w procesie psychoterapii powinno być dokonywane wyłącznie za pisemną zgodą pacjenta lub za pisemną zgodą jego opiekuna prawnego.

3.5. Jeżeli psychoterapeuta zamierza wykorzystać informacje uzyskane w trakcie diagnozy i/lub psychoterapii podczas wystąpień publicznych lub w publikacjach jest on zobowiązany do uzyskania na to zgody pacjenta oraz musi on wyjaśnić zakres, w jakim informacje te zostaną ujawnione, oraz zapewnić mu anonimowość.

3.6. W przypadku, gdy instytucja państwowa złoży pisemny wniosek o udostępnienie informacji pacjenta psychoterapeuta powinien się kierować obowiązującego przepisami polskiego prawa.

IV. Kompetencje i rozwój zawodowy psychoterapeuty

4.1. Psychoterapeuta, który posługuje się swoim tytułem zawodowym powinien wykonywać swoje usługi zgodnie ze zdobytą wiedzą, doświadczeniem i kompetencjami.

4.2. Psychoterapeuta jest zobowiązany do stałego podnoszenia swoich kompetencji zawodowych oraz być zapoznanym z wynikami nowoczesnych badań naukowych w dziedzinie psychoterapii uczestnicząc w konferencjach naukowych, seminariach oraz zaawansowanych szkoleniach.

V. Superwizje w praktyce psychoterapeuty

5.1. Psychoterapeuta jest zobowiązany do poddawania superwizji swojej praktyki zawodowej u wykwalifikowanego superwizora.

5.2. Superwizor sprawujący nadzór nad pracą psychoterapeuty nie może występować w podwójnej relacji z osobą superwizowaną.

VI. Umowa i świadoma zgoda pacjenta

6.1. Psychoterapeuta wykonuje swoje czynności zawodowe w pracy z pacjentem w ramach uzgodnionej i dwustronnie zaakceptowanej umowy.

6.2. Zgoda pacjenta na podjęcie psychoterapii jest obowiązkowa.

W przypadku osób małoletnich konieczne jest uzyskanie zgody zarówno pacjenta, jak i jego przedstawiciela ustawowego/opiekuna.

6.3. Psychoterapeuta jest zobowiązany możliwie wcześniej omówić z pacjentem podstawowe zasady dotyczące procesu leczenia tj. zakres swojego wpływu, metody oddziaływania, przybliżony czas trwania procesu, płatność, poufność, możliwość superwizowania się oraz okoliczności zakończenia całego procesu.

6.4. Psychoterapeuta nie powinien rozpoczynać psychoterapii z pacjentem/klientem, który w tym samym czasie korzysta z podobnej usługi u kogoś innego, z wyjątkiem sytuacji, kiedy jest to częścią uzgodnionego planu i za zgodą strony zainteresowanej.

6.5. Przy zawieraniu umowy psychoterapeuta powinien jasno i rzeczowo poinformować pacjenta o swoich kwalifikacjach, umiejętnościach zawodowych i doświadczeniu.

6.6. Psychoterapeuta gwarantuje pacjentowi, że przebieg procesu terapeutycznego nie będzie zależał od wpływu osób trzecich.

VII. Zakończenie procesu psychoterapii/konsultacji

7.1. Psychoterapeuta kończy psychoterapię, jeżeli założone cele, w uzgodniony czasie zostały osiągnięte lub zostały wykorzystane wszystkie dostępne metody i możliwości, aby pacjent osiągnął zamierzony cel i kontynuowanie sesji nie przyniesie dalszych korzyści.

7.2. Jeśli z określonych przyczyn psychoterapeuta musi przerwać proces przed osiągnięciem zamierzonych celów jest on zobowiązany, aby zatroszczyć się o pacjenta i zminimalizować negatywne konsekwencje takiej decyzji.

7.3. Psychoterapeuta powinien poinformować pacjenta o możliwych zagrożeniach i konsekwencjach, które mogą wynikać z przedwczesnego zakończenia przez niego leczenia.

VIII. Relacje między psychoterapeutą a pacjentem

8.1. Psychoterapeuta powinien pozostawać z pacjentem wyłącznie w relacji zawodowej podczas całego procesu leczenia.

8.2. Psychoterapeuta nie może angażować się w relacje seksualne z pacjentem w przebiegu leczenia ani przez 3 lata po jego zakończeniu.

8.3. Psychoterapeuta nie może prowadzić psychoterapii z osobami, z którymi wcześniej utrzymywał stosunki seksualne.

IX. Płatność

9.1. Psychoterapeuta nie może wykorzystywać finansowo odbiorców swoich usług.

9.2. Jeśli pacjent nie przestrzega ustaleń dotyczących płatności, wówczas psychoterapeuta może zakończyć psychoterapię, powiadamiając o tym odbiorcę oferowanej przez siebie usługi, wyjaśniając przyczyny.

9.3. Psychoterapeuta nie może prowadzić swojej działalności na zasadzie barteru.

X. Skargi i odwołania pacjentów oraz psychoterapeutów

10.1. Pacjentom przysługuje prawo składania skarg do Komisji Etyki PTPS w sytuacji naruszenia ich dobra osobistego i podejrzenia o nieetyczne zachowanie po stronie ich psychoterapeuty.

10.2. Psychoterapeucie przysługuje prawo obrony oraz udzielenia stosownych wyjaśnień odnośnie wniesionego oskarżenia oraz odwołanie się od decyzji Komisji Etycznej.